

Október – Éghajlati anomáliák és a téli gabonafélék őszi vetésének későbbi kezdete

Автор(и): Растителна защита
Дата: 12.10.2025 Брой: 10/2025

Október első tíz napjában az agrometeorológiai feltételeket az instabil időjárás, valamint az éghajlati normák körüli és alatti napi átlaghőmérsékletek határozzák meg. Ezen tíz napos időszak alatt a késői termésű zöldségnövényekre nézve kritikus minimumhőmérsékletek nem várhatók a szántóföldi területeken, ami előfeltétele a fagyérzékeny növényekből (paradicsom, paprika, cukkini, uborka stb.) származó további termés betakarításának.

Ebben az időszakban gazdaságilag jelentős csapadék várható, ami javítja a felső talajrétegek állapotát és a szezonális talajművelés feltételeit. A nyár végén és az ősz elején tapasztalt aszály az ország számos részén akadályozta az őszi vetésre szánt területek vetés előtti művelését.

Az október első tíz napjában lehullott heves esőzés, amely az ország számos részén kétszeresen, Észak-Bulgáriában pedig háromszorosan meghaladta az éghajlati normákat: Lovech - 152 l/m² (296%), Pleven - 167 l/m² (342%), V. Tarnovo - 187 l/m² (351%), Razgrad - 171 l/m² (302%), Rusze - 254 l/m² (450%), túltelítette a felső talajrétegeket és növelte a nedvességtartalékokat az 50 és 100 cm-es rétegekben.

Az őszi vetés kezdete

Kedvezőtlen agrometeorológiai feltételek – az aszály és az azt követő túlzott csapadék október első tíz napjában akadályozta a szezonális talajművelést, és az ország egyes régióiban, például Nyugat-Bulgáriában, késik az őszi gabonafélék vetése, annak ellenére, hogy az őszi vetés hivatalos kezdete már megtörtént.

Október első tíz napja az agrotechnikai határidő a búza vetésére Észak-Bulgáriában, október 15. és 25. között Dél-Bulgáriában, a hónap végén pedig a Fekete-tenger part menti régióiban. A Földművelésügyi és Élelmezésügyi Minisztérium adatai szerint a búza vetése több mint 52%-kal késik, kevesebb vetésterület van az országban az előző év azonos időszakához képest. Árpa és rozs esetében is késedelem tapasztalható, de kisebb mértékben.

A tritikálé felhasználási lehetőségei és alkalmazása

A Földművelésügyi és Élelmezésügyi Minisztérium adatai szerint jelentős növekedés tapasztalható a tritikálé területeken az idei őszi vetési kampányban – közel 54%-kal több az egy évvel korábbihoz képest. 2024-ben ezen növény területe 102 xa volt az év ezen pontján, míg jelenleg a tritikálével bevetett földek 167 xa-t tesznek ki.

A gabona – amely a búza és a rozs intergenerikus hibridje – iránti érdeklődés az utóbbi években megnőtt, mivel egyesíti a búza magas terméspotenciálját és a rozs betegségellenálló képességét.

Az elmúlt néhány szezonban a repce területeinek növekedésének ismert trendje figyelhető meg. Idén az őszi vetés során a termés növekedése 39% az előző évi kampányadataihoz képest. Jelenleg a repcevetésű területek meghaladják a 73,3 ezer hektárt.

A második és harmadik tíz napos időszak legtöbb napján az agrometeorológiai feltételeket viszonylag száraz időjárás és a normálhoz közeli hőmérsékletek határozzák meg. Nagy a valószínűsége annak, hogy az elvetett őszi gabonafélék kezdeti vegetációs fázisai október végén nedvességhiánnyal fognak zajlani. A hónap végén a búza és az árpa esetében, a vetési időtől függően, a kelés és az 1-2 levél kialakulásának fázisai lesznek megfigyelhetők.

Ebben az időszakban kedvezőek lesznek a feltételek a szőlőszüret befejezésére, az őszi gyümölcsfajfajta betakarítására, és október végén – a növényegészségügyi tevékenységek elvégzésére is. A varasodással

érintett alma- és körteültetvények esetében a fertőzés csökkentése érdekében a lombhullás kezdetén, a gyümölcsök betakarítása után javasolt 5%-os karbamid oldattal kezelni.

Csonthéjas gyümölcsfajok esetében a tömeges lombhullás után 2%-os bordói lével történő permetezés javasolt a sörétes betegség, a korai barnulás, az őszibarack levélfodrosodás stb. kórokozói ellen.